

MEIE KODU

Kunda linna ajaleht

Oktoober 2008 (nr 283-284)

TASUTA

Fotod Kunda linna uuest keskusest ja selle avamisest
(vt keskusmõtteid lk 2 ja 3)

ÜHINEMISLÄBIRÄÄKIMISED JÄTKUVAD

24. oktoobril 2008 toimus Kunda linna ja Viru-Nigula valla ühinemiskomisjoni ning töögruppide juhtide nõupidamine. Neljas töögruppis on siiani töö käinud mõttetalgute vormis, et selgitada ühinemise plusse ja miinuseid ning koostada ettepanekud ühinemislepingu teksti. Täiendatud ja uuendatud on töögruppide analüüside aluseks olevaid 2004. aastal koostatud põhjalikke andmekogusid. Nõupidamisel kuulati ära töörihmade esimeeste ettekanded, kokkuvõtted tehtud tööst valdkonniti, samuti valdkonnaülestest ideedest ja probleemidest, millele ühiselt lahendusi otsitakse.

Avaliku halduse ja eelarve töörihma töö tulemustest tegi ülevaate Anne Tasuja. Komisjonile tutvustati töögrupi üldist tööpõhimõtet, et tagada uue valla avatud, professionaalne ja kaasav juhtimine, asjatundliku – paikkondlikke olusid hästi tundva – vallavolikogu, valitsuse ja komisjoni töö tagamine tulevikus, samuti haldusaparaadi töökindlus ja stabiilsus ühinenud omavalitsuses. Valdkonniti on võimalik koostööle haarata pädevamaid erialaspetsialiste.

Töörihm esitles ka ettepanekuid uue valla haldusstruktuuri osas koos vallavanema, abivallavanemate ning vallavalitsuse vastutusvaldkondadega. Uue valla allasutuste struktuur ei vaja nn superreformi, allasutustesüsteem on hästi toimiv, asutused võib koondada valdkonniti ühtse juhtimise alla ning Kunda ja Viru-Nigula täiendavad ses osas teineteist.

Eelarve mahud suurenevad ning suurem vald on ka atraktiivsem ja laenusuutlikum, toetuste ja suurprojektide osas nii usaldusväärsem kui ka võimekam.

Esmatähtsaks peetakse elanikkonna teenindustaseme olulist tõusu valla igas paigas. Nii Kunda linn kui ka Viru-Nigula vald on hetkeiseisul heas olukorras, millelt uuele arengutasemele tõusmiseks on ühinemise korral kõik võimalused olemas.

Üldküsimumste, majanduse ja elukeskkonna töörihmas valminud analüüsi, ettepanekud ja tulevikuvisioni esitles Allar Aron. Töögrupi eesmärgiks on piirkonna tasakaalustatud arenguvõimaluste kirjeldamine, ühinenud omavalitsuse uute perspektiivide kavandamine sisemiste piirkondade, keskuste ja ääremaade vastastikusest sõltuvusest lähtuvalt.

Uute võimalustena toodi töögrupi poolt välja mitmekülgsed logistilised võimalused sadama, raudtee ja teedevõrgu näol, ajalooliste traditsioonidega, kuid kaasaegne ja pidevalt arenev tootmisettevõtlus piirkonnas, samuti ettevõtluse jaoks oluliste loodusvarade olemasolu nii maavarade, metsa kui ka kasutamata maa näol.

Uues vallas mitmekesisub atraktiivne elupiirkond – ökoloogiliselt puhas keskkond, heakorratatud asulad, koos rannajoone ja vooluveekogude olemasoluga.

Piirkonna majanduse ja elukeskkonna nii kvalitatiivse kui ka kvantitatiivse kasvurumi osas on oluline tugeva keskuse olemasolu.

Ühinenud omavalitsuses on võimalik struktuurfondide toetusi, siseriiklike ja rahvusvaheliste programmide vahendeid kasutada, ühiselt ja laiahaardelisemalt majandus- ja keskkonnaküsimusi lahendada. Paremad võimalused tekivad ka paikkondliku turismimajanduse korraldamiseks.

Lisaks uutele võimalustele toodi välja ka erinevaid ohtusid ja välismõjusid, mis uue omavalitsuse arenguperspektiive takistada võivad. Olulisimateks ohuteguriteks on piirkonnas vähenev ja vananev elanikkond, tööhõive- ja –jõuprobleemid, suurettevõtete ning transiitliikluse surve keskkonnale ja infrastruktuurile, tootmise üleviimise oht odavamatesse riikidesse ning suurettevõtete väliskapitalil rajanemine, halvenev ühistranspordikorraldus, teede kehv olukord ja muud taolised probleemid – võtmeküsimused, millele tulevikus ühiselt lahendusi otsitakse.

Ühinemislepingu osana koostatakse prioriteetsete investeeringute kava. Ühinemisotuse järel luuakse uue omavalitsusüksuse arengukava, samuti ühine piirkonna jäämekava, ühisveevärgi- ja kanalisatsiooni arengukava ning konkreetne teehoiukava, järgides kõiges kogu piirkonna tasakaalustatud arengu põhimõtet.

Hariduse, kultuuri ja spordi töörihma analüüsitulemused ning ettepanekud ühiskomisjonile kandis ette Uno Trumm. Ühinemisel kehtib hariduse ja kultuuri osas põhimõte, et võrdset kestaksid edasi nii Kunda linna kui ka Viru-Nigula valla arengud, head tavad ja traditsioonid.

Olulisena jäi kõlama haridusvõrgu, kultuuri- ja spordiasutuste võrgustiku olemasolu, mitmekülge huvitegevuse ja seltsielu toimimine nii linnas kui ka vallas, toimiv linna ja valla vaheline kultuurialane koostöö ning paikkondlikud traditsioonid.

Uue valla puhul on oluline lasteaiateenuse võimalik laienemine, õpilas- ja huvialaringide tegevuse mitmekesistumine, koostöövõimaluste laienemine ürituste korraldamisel, Kunda muusikakooli, spordikompleksi ja ujula teenuste laienemine valla lastele ning elanikele üldiselt jne.

Lepingupooled tunnustavad kodulähedaste koolide ja lasteaedade säilitamist ja uuen-damist ning peavad seda ka edaspidise tegevuse prioriteediks. Tagatakse enne ühinemist toimunud haridusasutuste asukohas haridusteenuste osutamine nende asutuste poolt ühinemise hetkel osutatavate haridusteenustega vähemalt samas mahus.

Kultuuri- ja spordielu prioriteediks on paikkondlike omaalgatuslike kultuuri- ja sporditraditsioonide tunnustamine, jätkamine, säilitamine ja arendamine. Toetatakse ja arendatakse kultuuriasutuste tööd, külakultuuri ja kodukandiliikumist, kodanikuühenduste tegevust ning turismi edendamist.

Nähakse ette piirkonna spordirajatiste korrashoid ja kaasajastamine ning võimaluste otstarbekam kasutamine. Toetatakse omaalgatuslikku spordi- ja kultuuritegevust.

Ühinemislepingus tagatakse kõigi emotsionaalselt ja praktiliselt oluliste kultuuri-, haridus- ja spordiasutuste säilimine nii linnas kui ka vallas.

Sotsiaalse heaolu ja turvalisuse töörihma ettekande tegi Ain Tiivas. Komisjonile tutvustati töögrupi üldist eesmärki vajaliku ja optimaalse sotsiaalhoolekandesüsteemi rajamiseks uues vallas, mis hõlmab tegevusi nii vanade kui noortega, koduhooldust, turvalisust, lastekaitset koos vajalike tugiteenustega, pääste- ja politseiteenuseid kui ka vääriteenometlemist valla territooriumil. Samuti tuleb tegeleda kodutute majutusküsimustega, sotsiaalkorterite ja varjupaikade (kriisitubade) võrgustiku loomisega vallas, et hätta sattunud õigel ajal aidata ja toetada, et nende iseseisev toimetulek võimalikult kiiresti taastada.

Ühinenud vallas on olemas hooldekodu ja päevakeskus, toimib koduteenus ning tagatud on esmatasandi arstiabi, päästekomando ja kiirabiteenuse ööpäevaringne valve. Esmatasandi arstiabi kättesaadavuse parandamiseks oleks tulevikus mõistlik välja arendada valla tervishoiuteenuste keskus. Hetkel on terviseteenuse osutamine killustatud. Samuti nähakse ette eri- ja üldarstiabi kättesaadavuse tõhustamist.

Arengukavaga nähakse ette sotsiaalhoolekande arendamine, tagamaks kvaliteetse teenuse kättesaadavus kogu valla territooriumil. Omavalitsusüksuste ühinemisega luuakse eeldused elanikele osutatavate teenuste efektiivsuse parandamiseks ning uute teenuste osutamiseks. Oluline on toimiva ühistranspordi korralduse loomine, tagada tuleb info liikumine keskusest vallaelanikeni ning ühtne asjaajamissüsteem, sh internetipõhiste teenuste väljaarendamine.

Nõupidamise tulemina valmis töörihmade mõttetalgute koondkokkuvõte – parandatud ja täiendatud dokument, mis sisaldab ühinemiseelse olukorra analüüsi, samuti eesmäärke ja ettepanekud ühinemislepingu koostamiseks. Novembrikuusse plaanitud ühinemiskomisjoni töökoosolekul tuleb arutusele juba lepinguprojekti terviktekst, samuti eelarve prognoos ja investeeringute kava.

13. novembril 2008 toimub algusega kell 18 Kunda linna klubis linna ja valla ühine volikogude istung, kus tutvustatakse ühinemiskomisjonis valminud koondkokkuvõtet töörihmade tööst ning tehakse ülevaade muudest ühinemisega seotud küsimustest.

Sisuliselt täiendatud ja parandatud ning toimetatud ühinemislepingu projektiga on lähitulevikus võimalik täpsemalt tutvuda Kunda linna kodulehe juures olevas ühinemis-moodulis, kuhu koondatakse kõik ühinemist puudutavad dokumendid. **Ühinemislepingu projektversiooni avalik arutelu on plaanitud 2009. aasta algusesse. MK**

RUKKILEIB MEIE LAUAL ON TERVIS

Loodus kasvatas rukkiterad, kivi veskil jahvatas nad.

Jahust ema kiipsetas leiva perel süüa ja tänada ...

Oskar Ehaste

6.–12. oktoobrini 2008. a toimus 11. korda Eestimaal LEIVANÄDAL. Kunda kooli algklasside õppurid tutvusid nädala jooksul meie leiva ajalooa. Õpilased said teda, et 3000 aastat tagasi oli teraviljaks oder, millest valmistati paistekakkusid ning alles 1000 aastat tagasi tuli kasutusele rukis. 75 aastat tagasi hakati küpsetama rukkipiülist peenleiba. Egas muidu ütle vanasõna, et leib on vanem kui meie või et leib, sool, vesi, tuli – need on vanemad kui meie. Leiba peeti pühaks, seepärast ei tohtinud leiba pilduda ega leivaraasukesele peale astuda. Rukkileiba on eestlased alati

sügavalt austanud, sest vanasti asendas leivaviil pidulaul tihti ka taldrikut, kuhu söömise ajaks tõsteti liha, sülti, kaalikat, kapsast ja teisi toite. Tänapäeval toodetakse Eestis üle 150 nimetuse leiba, sellest ligikaudu 50 nimetust pagaritooteid toodetakse AS Leiburis, ühes Eesti juhtivas ja vanimas pagaritööstuses, kellele kuulub ligi kolmandik pagaritööstuse turust. AS Leibur peab oma asutamisaastaks 1762. aastat. Eelmisel aastal tähistas Leibur oma 245. sünnipäeva.

Meie koolis peetud leivapäeval (10. oktoobril), valmistasid algklasside õppurid esimese tunni ajal klassides võileibu. Tervislikumateks võileibadeks tunnistati 3. b ja 2. b klassi laste poolt valmistatud võileivad. Maitsvad võileivad sõid õppurid pärast üritust oma koduklassides, igapähe oli nüüd võimalus

anda võileivale hinnang. Teise tunni ajal lahendati klassides mõistatusi ning otsiti vastuseid ristsõnadele. Samal ajal olid 4. b ja 3. b klassi poisid-tüdrukud aulas ametis leibade lõikamisega. Kolmanda tunni ajal kogunesid 1.–4. klasside õppurid aulasse AS Leiburi leibasid degusteerima. 11-st erinevast leivast tunnistasid meie lapsed maitsvamateks Leiburi rukkileiva ja Tallinna teraleiva. Leiburi Tallinna teraleib saavutas 2006. a pagaritoodete grupis võidu, Leiburi rukkileib saavutas parima pagaritoota nimetuse 2005. a. Selle leiva valmistamisel on kasutatud üksnes rukkijahu.

Juba vanasti pakkusid mängud ja tantsud lõõgastust ja nii mängisime ka meie ringmängulaulu “Me lähme rukist lõikama”.

Leivapäevast koolis kirjutas Kunda ÜG algklasside õpetaja Etty Mätlik

KESKUSEMÕTTEID

Lõpuks on ka Kundast saanud linn, kus on oma keskväljak. Nii ütles Sulev Kool ja kirjutas Virumaa Teataja. See ilus mõte peaks soojendama iga kundalase ja Kundaga seotud inimese südant. Aga igapähe on omad mõtted, nii ka minul. Sellest on möödas kümme aastat, kui tulin tööle Kunda linnavalitsusse. Enne seda koosnes Kunda minu jaoks tsemenditehase, linna läbivast teest ja vanast kaubamajast. Oli vaja hakata Kundat enda jaoks avastama ... Suureks üllatuseks oli tol ajal, et linnas on veel mitu eriilmelist elamupiirkonda, et on liigirohke park ja superland ning kaunivaateline Kronkska-llas. Linna piirid nihkusid paika. Üllatav oli ka see, et pindalalt on Kunda pea sama suur kui Rakvere. Mõtlesin siis, et kust ja millest oma tööga alustada. Loogiline tundus, et alustada tuleks linna keskusest või peaväljakust. Siis selgus aga, et Kunda linnas ei olegi nn keskust kui sellist üldse olemas. Linn, millele pani aluse tsemenditootmine, kasvas ja laienes koos tsemenditehasega. Elurajoon nihkus tehase vahetust lähedusest järjest lääne poole. Aimatavad on ajalooliselt erinevad ajastud: esialgu koondus kõik I ja II vabriku ümber, võib-olla tähistas keskust tänane muuseumihoone, võib-olla park ja direktori mõis ... Järgmist suuremat sõlmpunkti võib aimata praeguse tehase peahoone ees. Nõukogude aegne linnakeskus koondus Võidu tänava piirkonda. Seal olid reas nii linna täitevkomitee ja bussijaam, kui ka

kaubamaja, restoran, võõraste- ja teenindusmaja ning saun.

Kui mina Kundasse jõudsin, oli enamik neist ettevõtetest oma tegevuse lõpetanud või lõpetamas. Elukondlikult olulised tegevused kolisid järjest lääne poole. Lõpuks kolis ka linnavalitsus spordikompleksi hoonesse. Aeg oli küps, et hakata linnale uut keskust otsima.

Kasemäel kooli esisel alal on rahvakogunemised ikka toimunud. Terve inimese elukaar keerleb selle keskme ümber: siin saab sündi registreerida, siit saab alguse koltee, siin süüdatakse jõulutuled ja võetakse ühiselt vastu iga saabuv aastaring, siit saab alguse tee, mis viib inimese viimsesse puhkepaika. Nii tekkis ka minu väikene unistus, mis aegade jooksul üha suuremaks kasvas, et võiksim Kunda omanäolise keskväljaku just sellesse kohta kujundada. Asi võttis aega. Kõigepealt korraldati ideekonkurss, kus pandi paika prioriteedid ja otsustati, mida tahetakse selle keskväljakul näha. Kooliesisel platsil valitise määramatus oli ka vaja raamidesse suruda jne.

Tänaseks on see siis olemas. On selle nimi keskus, keskväljak või midagi muud või kõike seda korraga. Eks heal lapsel ole ikka mitu nime. Jalutan vastvalminud keskuses, mõeldes ja tundes, et mulle meeldib ... Keskus ongi valminud peaaegu sellisena, nagu ma lootsin ning vaimusilmas ette kujutasin. Vaatamata sellele, et ringtee-projekt ja haljastuse osa valmisid täiesti teine-

Videvik alustas hooaega

12. oktoobril 2008 toimus klubis rahvusvahelise eakatepäeva ja vabariigi 90. aastapäeva tähistamise üritus.

Tervitusõnad ütles ja õnnitles juubilare Videviku president Helje Kulper. Tervitama olid tulnud Kunda linnavolikogu liige Einar Vallbaum ja Kunda linna klubi juhataja, kes soovisid kõigile tervist, rõõmsameelsust ja häid kordaminekuid.

Üritust sisustas isamaaliste lauludega Peeter Raam ja luuletustega Elli Vallbaum. Huumorit esitasid Lobisejad. Rõõm oli

näha, et Videviku pere oli täienenud uute liikmetega.

Üritus läks igati korda, kõik olid rõõmsad ja keerutasid tantsu energilise pillimehe Sassi mõnusat rütmide saatel. Täname energilist eestvedajat Helje Kulperit ürituse organiseerimise eest ning Einar Vallbaumi ja Maiu Kungast abi eest.

Pensionärid, leidke ikka aega Videviku üritustest osavõtmiseks!

Ootame Teid!

Karin Mets

teisest sõltumatult, on tulemuseks nn tervikansambel. Kõige paremini on see näha veetorni katuselt: mõlemat projekti läbivad jooned on erineva raadiusega kaarte ja ringidena tajutavad (vt esikaane fotosid). Nii palju kõverjooni, et tee-ehitajal tekkis juba vahepeal küsimus: kas projekteerijal on äkki joonlaud kaduma läinud? See eest on tulemus huvitavalt terviklik. Ehitajadki on oma töösse tõsiselt suhtunud. Mõtted on paberilt tegelikkusse jõudnud ja realsuseks vormunud.

Selle kõige eest tänan kõiki abilisi, kes uue keskuse just selliseks aitasid kujundada ja välja ehitada. SUUR AITÄH, projekteerijad, ehitajad, haljastajad, aga ka kõik teised, kes nõu ja jõuga suuremal või vähemal määral keskuse ettevalmistamises ja rajamistöödega seotud on olnud.

Loodan väga, et Kunda linna elanikele muutub see koht koduseks. See võiks olla paik, kuhu tulla vaikselt jalutama ja mõtteid mõlgutama või lapsevankriga aega veetma. Siin saab korraldada nii väikeseid kontserte kui ka suuremaid rahvakogunemisi ... Koht linna südames on selleks igati sobiv.

Kõige enam aga loodan, et kõik kurikaelad ? kes ilmselt seda mõtisklust lugemagi ei pruugi sattuda ?, et ka nemand õpiksid oma emotsioone taltsutama, tüdineksid lõputust lammutustegevusest ning mõistaksid, milles seisneb selle paiga tegelik mõte ...

Sirje Liiskmaa, heakorranõunik

Kunda linna ajaleht

MEIE KODU

Väljaandja: Kunda linnavalitsus. Toimetuse kolleegium: Sulev Kool, Heldur Lahne, Anne Paavel, Riina Sooäär, Arvo Vainlo. Toimetaja: Ebe Pilt (telefon: +32 55 998, e-post: ebe[at]kunda.ee). Keelelist korrektuuri aitab teha Tiit Raju, tõlkida Moonika Mägiöld. Trükkija: AS Trükis (Jõhvi, Pargi 27 F; telefon: +33 72 666). Trükiarv: 1500 (leht on lugejaile TASUTA). Toimetuse aadress: Kasemäe tn 19, 44107 KUNDA. Kaastõid, kuulutusi, teateid ja reklaami võetakse lehetoimetuses vastu ESMASPÄEVAL ja NELJAPÄEVAL kl 9–12.

Maakond tunnustas õpetajaid ja haridusjuhte

Maavanema Urmas Tamm tunnustas 6. oktoobri 2008 pärastlõunal maavalitsuses maakonna Aasta õpetajaid ja maakonda tööle asunud noori õpetajaid ning valdade poolt tunnustamiseks esitatud koolijuhte. Vastuvõtul osalesid ka koolijuhid, kelle koolides töötavad aasta ja noored õpetajad.

Omalavalsuste poolt tunnustamiseks esitatud koolijuhtide seas tunnustati ka Kunda muusikakooli direktorit Kristi Moldaud. Kristi Moldau on noore haridusjuhina suutnud kooli tööd põhjalikult edasi viia. Kunda muusikakooli on näha mitmesugusel kujul linnapildis. Huvitavad kontserdid rikastavad linna kultuurielu, kus esinevad nii õpilased, kui ka muusikakooli õpetajad ise. Tema viieaasase tegevuse tulemusena on muusikakooli töö muutunud mitmekesisemaks, lisandunud on uusi noortele suunatud erialasid, näiteks uue võimalusena löökriistade õpetus ja edasiarendatud kitarriõpe.

SUVEMEENUTUS

Meie suvised Eesti-retked

Me ootasime väga kuuma suve, et saaksime päikest võtta, soojas vees supelda. Kuid suvi peitis end kuhugi ära, võib-olla eksis lihtsalt ära!

Sügis ilmus ärkamatult meie väikesesse mugavasse linna. Puud olid septembrikuu lõpuni rohelised, aga oktoobri alguses, kui ilmus külm tuul, siis muutusid kased ja vahtrad ühe hetkega värviste kuubedega puudeks. Vihm koputas aknale, päike peitis end tumedate raskete pilvede taha. Tere, sügis!

Siiski õnnestus meil paar korda ka sel aastal suve kohata. See oli 12.–13. juunil, kui Mare Sikkut (meie kuraator Lääne-Virumaal) organiseeris meile ekskursiooni Hiiumaale. Kundast sõitsime välja külmal vihmasel hommikul, aga saarel võttis meid vastu ere päike, soe suvine päev. Lisaks

Kristi Moldau näol on tegemist ka suurepärase pedagoogiga, mis avaldub juba tema koorijuhtimise oskuses. Käesoleva aasta maikuus juhendas tema segakoori, mis koosnes linnavalitsuse, volikogu ja allasutuste juhtidest. Linna üritustel kanti koori poolt ette Kunda linna regilaul, mille värsi Kristi seadis ja kohendas ka lauluks ümber.

Lisaks on muusikakool saavutamas tähtsust laiemalt mitmete üritustega. Veebruaris 2008 toimus Kundas Eesti Muusikakoolide Liidu Virumaa regiooni muusika- ja kunstikoolide “Talvemuusikapäev”, kus osales 29 kollektiivi 12 Ida- ja Lääne-Virumaa koolist – kokku umbes sada viiskümend osalejat. Esinemas käiakse mitmetes kohtades väljaspool Kunda linna.

Mitmed Kunda muusikakooli õpilased on saavutanud viimastel aastatel auhinnalisi kohti piirkondlikel ja vabariiklikel konkurssidel. Märkimist väärivad klarneti, saksofoni ja akordioni

erialal saavutatu. Juurde on soetatud hulk tööks vajalikke muusikainstrumente, mille tarbeks on oma eelarvele lisa saadud nii projektidest kui ka ettevõtetelt.

Oluliseks saab pidada muusikakooli kolimisega seotud suurt tööd 2007. a suvel, mille tagajärjel on lastel tunduvalt paremad õppetingimused. Muusikakooli kolimise põhieesmärgiks oli laste koolitee lühemaks ja turvalisemaks muutmine. Uued kooliruumid on kutsunud Kunda muusikakooli õppima täiesti uue põlvkonna muusikahuvilisi. Kristi Moldau pidas ses protsessis tähtsaks, et kooli asukoha muutumisega ei kahjustataks seal õppivate laste huvisid ja ei halveneks õppekeskkond.

Viimastel aastatel tehtud õpilaste, lastevanemate ja kollektiivi rahuloluküsitlused kajastavad positiivseid muutusi koolielus.

Allikas: Kunda linnavalitsuse esildis maavalitsusele

muuseumis, OÜ-s Vetsi Tallid, MTÜ-s Muhv, Sõru sadamas, meremuuseumis, haridusseltsis Edu ning erivajadustega inimestega tegelevas MTÜ-s.

Saarelt leidsime ka puhkeplatis koos külalistemaja ja 15 majakesega, mis näevad välja kui tünnid. Igas tünnis on olemas romantiliseks puhkuseks vajaminev. Saarel on ka kohvik, kus saab tähistada pidulikke sündmusi – pulmi, juubeleid jne.

Meid hämmastas saare puhtus ja kokkuhoidlik elustiil. Igal pool oli tunda inimeste armastust oma kodukoha vastu, teiste inimeste vastu. Huviretk Hiiumaale tõestas veelkord seda, et eesti inimesed armastavad väga Eestimaad ja oskavad raskustest välja tulla.

16. augustil käis MTÜ Berega ekskursioonil Tartus. Meie reis kulges läbi Rakvere, Väike-Maarja, Roela, Mustvee. Meile väga meeldisid järved ja mäed, mida teel kohtasime. Reisi eesmärgiks oli Eesti kultuuri alaste teadmiste laiendamine, tutvumine Tartu linnaga, kus kunagi elasid kuulsad 19. sajandi inimesed.

Külastasime Eesti kirjandusmuuseumi, botaanikaed, nägime Barclay de Tolly mälestusmäрки, käisime kinos, kus nägime imepärast ja kosmilist reisi. Pärast puhkasime veepargis, hulkusime Tartu vanalinna kitsastel tänavatel, nautisime omapärast arhitektuuri.

Tartu – vana, kuid samas kaasaegne linn. Seal on palju kaubakeskusi, erinevaid asutusi puhkamiseks ja lõbutsemiseks. See on ju ka arusaadav: Tartu on tudengite linn. Me ei tahtnud sealt ära sõita, meil oli seal nii hea. Lahkudes vaatasime bussiaknast, et oma meeltesse jätta mälestus vanaaegsetest linnatänavatest ja meid hämmastanud arhitektuurist.

Suvi kinkis meie reiseide ajaks sooja päikesepaistet. Eesti lähenes meile veelgi, veelgi sügavamalt läks ta meie hinge.

Niina Spiridonova
MTÜ Berega

KUNDA LINNA UUS SÜDA

4. oktoobril 2008 avati pidulikult Kunda linna uus keskus. Sümboolselt sõlmiti lahti gümnaasiumiesine liik-lussõlm.

Tseremooniast võtsid osa Kunda linna esindajad ning keskuse projek-teerijad, ehitajad ning kujundajad. Ametlikult avatud linnasüdames tegid esimesed auringid Silberauto uued ja ilusad Kunda linna värvides õhupal-lidesse ehitud autod.

Sõna võttis Kunda linnavolikogu esinaine Anne Tasuja, linnapea Al-lar Aron, esinesid Kunda tantsijad ja noorteansambel Fantaasia. Linnapea ja Lääne-Viru maavanem Urmas Tamm andsid pidulikult üle heakorrakonkursi “Kaunis kodu” võitjatele peaministri poolt allkirjastatud tänukirjad ning mastivimplid. Tänukirja ja mastivimpli said Tatjana ja Valeri Kenk, Anu ja Oleg Krjukov, korteriühistu Pargi 3 ning AS OG Elektra Kunda kauplus.

Lastele pakkusid rõõmu õhupallid, mis muutsid päikselse sügispäeva lust-likult värviliseks. Lisaks toimus väike

kõnekoosolek, kus avatud mikrofoni-ga oli võimalik esitada küsimusi Kunda linnavalitsuse ja –volikogu liikmetele.

Uue keskuse kujunemise algust tähistas aastal 2006 kooli kõrvale mäeveerule seatud Soucantoni troon. 2007. aasta alguses valmisid nii tee-projekt kui ka keskuse haljastusprojekt.

Kunda linnasüdame kui terviku väl-jaehitamistööd said alguse möödunud aastal, mille lõpptulemuseks valmis ringristmik ning huvitava lahendusega nn amfiteater-tüüpi terrasskujundus koos puhkealade, väikelaste mängumaa, ümmarguse lavaplatsiga, pisikese purskava veesilma ning kaasaegse ja hästi läbimõeldud haljastusega (vt esikaane-fotosid). Tänu soojale sügisele on jõud-nud juurduda nii pisikesed puud-põõsad kui ka hilisügiseni õitsevad lilled ja õrnvärske muru.

Õhtuvalguses saab linnasüda täiesti uue ilme – valguse ja varjude mängud, huvitavad valguslahendused rõhutavad murtud paest terrasside, purskkaevu, teede ja haljasalade põnevaid vorme.

LÜHIDALT

Eesti Ekspress avaldas 15. oktoobril 2008 GILD100 EDETABELI: Eesti kõige väärtuslikumate ettevõtete kohta. Pingerea ja finantsandmed panid kokku GILD Bankersi analüütiikud Alar Voitka juhtimisel. Esikohal on edetabelis Hansapank väärtusega 71 704 mln kr, teisel kohal Eesti Energia väärtusega 23 415 mln kr ning kolmandal SEB Pank väärtusega 18 856 mln kr. Kunda Nordic Tsement asub edetabelis 16. kohal. Tehase väärtust hinnatakse 3748 mln kroonile. Tsemenditehase väärtus eelmises tabelis: 2839 mln kr, käive: 1175 mln kr (2006: 824 mln kr), puhaskasum: 442 mln kr (2006: 260 mln kr), põhiomanik: Heidelberg Cement Sweden AB (75%). Eesti Ekspressis kirjutatakse, et Eesti ehitusturg küll pidurdus, kuid firma eksportis tsementi ja klinkrit Soome, Venemaale, Lätti ja Rootsi. Samuti näitas rekordiliselt häid tulemusi Kunda sadam, sest pärast pronksööd kukkusid drastiliselt raudteeveod ning Eesti puidutööstus vajas saematerjali sisseveoks alternatiivset kanalit. MK

Kunda linnavolikogu kinnitas 7. oktoobril toimunud istungil 2008. aasta teise lisaeelarve, mille tuludeks on planeeritud 2 205 940 krooni. MK

Kunda ühisgümnaasiumis valiti õpetajatepäeval kooli lemmikõpetajateks **Tiiu Jalakas** (eesti keele ja kirjanduse õpetaja) ning **Gunnar Roov** (arvutiõpetuse, autoõpetuse ja joonestamise õpetaja). KÜG

Kunda linnavolikogu kinnitas 7. oktoobril toimunud istungil 2008. aasta teise lisaeelarve, mille tuludeks on planeeritud 2 205 940 krooni. MK

9. oktoobril toimus Kunda Ühisgümnaasiumis esimene noorkotkaste ja kodutütarde ühine kokkusaamine, kus loodi mõlemad organisatsioonid. Noorkotkaste ja kodutütarde organisatsiooni loomise eesmärgiks on õpilaste vaba aja sisustamine, praktiliste oskuste õpetamine ja väärtushinnangute kujundamine noores kasvavas põlvkonnas. Noorkotkaid hakkavad juhendama Viru Maleva kaitseliitlased Ilja Semjonov ja Sander Aur. Kodutütarde rühma juhivad Vladimir Kosmonenko ja Liina Lepik, abiks on kooli riigikaitseõpetaja Tarmo Matti. Esimesel kohtumisel tutvustati organisatsiooni põhikirja, tegevust, eesmarke ning vaadati filme. Meelike Abroi, KÜG õppealajuhataja

MAAKONNA KOOLIDE MÄLUMÄNGUTURNIIRI I mäng toimus 15.okt.Põhikoolide osas saavutas esimese koha Kunda ÜG 9.a kl. võiskond.Võiskonda kuulusid **Henry Abo, Erkki Mätlik, Aimur Takk, Sten Uueni**. KÜG

Tartu ülikooli teadurid jätkavad uuringuid. Kunda ühisgümnaasiumis viidi kahel õppeaastal läbi põhikooli efektiivsuse uuring, mille sihtgrupiks on 3. ja 4. klasside õpilased ja nende vanemad. Küsitleti ka klassijuhatajaid. Uuringute läbiviijaks on Tartu ülikool eesotsas professor Aaro Toomelaga. Uurimisvaldkond hõlmab paljusid aspekte, mis võivad last, tema käitumist ja õppetööd mõjutada. Eelmisel aastal uuriti põhiliselt kooli- ja kodukeskkonnaga seotud aspekte, käesoleval aastal lapse tundlikkust, käelist tegevust jms. Tegemist on ülemaailmse üsnagi laiapõhjalise ja harukordse uuringuga. Uuringusse on kaasatud u 900 kooli, et oleks võimalus võrrelda erinevaid mõjutusi. Tulemusi analüüsitakse kevadel Tartus toimuvaval konverentsil, kuhu on oodatud ka meie kooli 4. klasside juhatajad. Meelike Abroi

I õppeveerandi lõpetamisest. Koolis õpib hetkeseisuga 457 õpilast. Ainult viied olid 13 õpilasel, neljale ja viitele õppis 94 õpilast ning eeskujuliku käitumisega hinnati 102 õpilast. Puudulikud hinded olid 63 õpilasel, kõige enam matemaatikas (37), eesti keeles (29), inglise keeles (27). Mitterahuldav käitumine pandi 34 õpilasele – põhjuseks pidev tunnidistsipliini rikkumine ja/või koolikohustuse mittetäitmine. Õpilane, kellel on tunnistusel kasvõi ühes õppeaines puudulik hinne, peab käima õpiabitundides. Kool koostab lapse ja tema vanemaga õpilepingu, kus fikseeritakse õpilasele antav õpiabi. Meelike Abroi

Parema käe reeglist liikluskorralduses. Kunda linnavolikogu majanduskomisjonis oli arutusel Kunda linna liikluskorraldus. Aastaid on arutusel olnud Kunda linna liikluse turvalisemaks muutmise ning liikluskäride vähendamise eesmärgil liikluskorralduse muutmine parema käe reegli kohaseks. Majanduskomisjon otsustas korraldada küsitluse, et pärida Kunda linna elanike arvamust ses küsimuses. Arvamust on võimalik avaldada kuu aja jooksul (kuni 15.11.2008) Kunda linna kodulehel küsitluste rubriigis. MK

Kunda linnapea kutsus õpetajate päeva puhul endised Kunda õpetajad tänulõunale. MK

Korraldatud jäätmeveost Kundas. Kunda linnavalitsus kuulutas välja Kunda linna haldusterritooriumil korraldatud jäätmeveo ainuõiguse andmise avaliku konkursi. Konkursi tulemusena leiti ettevõtja, kellele antakse kolmeks aastaks 1. jaanuarist 2009 kuni 31. detsembrini 2011 ainuõigus vedada olmejäätmeid Kunda linna haldusterritooriumil. Veetavad jäätmeliigid on segaolmejäätmed, paber ja papp ning suurjäätmed. Pakkumisel osales kaks firmat: 1. AS Cleanaway, aadressiga Artelli 15, 10 621 TALLINN. 2. Ragn-Sells AS, aadressiga Suur-Sõjamäe 50, 11 415 TALLINN. Edukaks tunnistati Ragn-Sells AS-i poolt tehtud pakkumine.

Uute tingimustega tutvumiseks korraldab AS Ragn-Sells 6. novembril 2008 algusega kell 18.00 infopäeva Kunda linna klubis. Oodatud on nii kõik majaomanikud ja korteriühistute esindajad kui ka juriidilised isikud. Kohapeal saab esitada küsimusi ja rääkida probleemidest. MK

Riigikogu liikmed Kundas. 24. oktoobril 2008 külastasid riigikogu liikmed Estonian Celli tehast. Riigikogulastega kohtus ka Kunda linnapea Allar Aron. MK

Regionaalminister Kundas. 27. oktoobril viibis Kundas ja Lääne-Virumaal regionaalminister. Minister külastas Estonian Celli ning Kunda sadamat. Kunda linnavalitsuses toimus ministri kohtumine Kunda ja Viru-Nigula esindajatega. MK

9. oktoobril 2008 pandi Kunda sissesõidutee ääres nurgakivi logistikakeskusele – Lajose autotranspordi ettevõtte uutele hoonetele, kuhu tulevad garaažid, remondiboksid, veokite pesula ja muu vajalik. Lisaks avatakse logistikakeskuse juures koostöös Rakvere ametikooliga diagnostikaklass. Nurgakivitseremoonial võtsid sõna Lajose sõbrad, naabrid ja koostööpartnerid, Kunda linnapea Allar Aron tänas ettevõtet julge ja nutika mõtte eest see nn hullumeelne samm ette võtta ning logistikakeskus Kunda linna servale ehitada. Linnapea lisas, et vaatamata majanduskriisi rasketele aegadele ja vaevadele on Kundasse hea tulla – meil tehased töötavad, linn areneb, mida kinnitab ka linna sissesõidule kerkiv kaasaegne hoone ning Lajose naaberettevõtte – metallkonstruktsioonide ja nende osade tootmisega tegelev Kunrex OÜ, kes planib oma esinduse ehitamisega alustada tuleval kevadel. Logistikakeskuse ehitus läheb maksma umbes 30 miljonit krooni ning see peab valmima tuleva aasta aprilliks. Ehitustöid teostab peatöövõtjana Koger & Partnerid. MK

13. septembril Tamsalus Pandivere käimisretke eel sõlmitud liikumisharrastuse hea tahte leping “Terve Lääne-Virumaa” annab lisaks asutustele ja ettevõtetele ka igaihele võimaluse osaleda selles liikumises. Kundas saab osaluskaardi edaspidi spordikompleksi administraatori käest ning kõik külastajad võiks oma TKM-d ehk tervisekilomeetrid pallimäng, võrkpall, aeroobika, jõusaalitreenn jm sporditegevuse näol kirja panna. Osalejakaardi leiab ka Lääne-Virumaa infoportaalist. Vello Vasser
3. oktoobril toimus Kunda linna klubis kontsert “Muusika on rõõmu jaoks”. Esinesid G. Otsa nimelise Tallinna muusikakooli sümfooniaorkester, ansamblid ja solistid. Dirigent Jaanus Põlder (külalisena). Esitav repertuaar oli väga mitmekülgne klassikalisest muusikast rahvamuusika ja jazzmuusikani välja. Kontsertõhtu oli pühendatud rahvusvahelisele muusikapäevale. MK

Viimane Suur Igakülgne

Ehk lugu eluteest, mis algas Kundast

Ernst Julius Õpik sündis 22. oktoobril 1893. aastal Kundas, kus tema isa Karl Heinrich Õpik (1861–1944) oli konstaabel ning ema Leontine Johanna (1864–1945) koduperenaine. 1900. aastal kolisid Õpikud Tallinna. Emalt oli Ernst saanud hea koduse koolituse ning 10-aastaselt tegi ta Tallinnas Nikolai (praegu Gustav Adolfi) gümnaasiumis sedavõrd edukalt sisseastumiseksamid, et sai õppemaksust vabastuse. Gümnaasiumi lõpetas ta 1911. aastal kuldaurahaga.

1938. aastal koostatud autobiograafias kirjutab Õpik: “Kooli vanemates klassides olles organiseerisin füüsikamatemaatilise ringi, mille vastu ülemuse usaldus oli nii suur, et anti vabaks tarvitamiseks füüsika kabinet ja keemia ladu”. Lisaks tegeles Õpik agaralt ka gümnasistide salajases kirjandusringis, kus vastuseisuks venestamisele eesti kirjandusega tutvust tehti.

Huvi tundis ta ka keelte vastu, nii et ülikooli lõpetamisel antud tõendis on märgitud, et hr Õpik valdab saksa, inglise ja prantsuse keelt. Keeli ei saanud Õpik aga ülikoolist, vaid juba kodust ja gümnaasiumist ning see oli eelduseks, et laterikka pere võsu ennast koolitada sai (Moskvas õppides oli keelevaldajana võimalik teenistust leida ning õpingute ja elamise eest maksta). Koduse keeleõppe kohta on Õpikute lapsepõlvest teada, et võimalikult perfektse koduse hariduse nimel hakkasid nende vanemad – venekeelse Kroonlinna merekooli lõpetanud isa ja saksakeelses Tallinna Töchterschules koolitatud ema – lastega kodus rääkima vene ja saksa keeles, jättes eestikeelse suhtluse emapoolse vanaema hooleks.

Omamoodi üllatav oli Erins Õpiku eriala – astronoomia valik. Vaesest keskkonnast pärit eestlaste esmamure oli sel ajal igapäevase leiva kindlustamine, mis tähendas eelkõige asiste ametite õppimist. Õpiku puhul kaalusid romantilised kaalutlused asised üle.

Oskar Õpik kirjutab oma raamatus “Teekond, mis algas Kundas”: “Õde Anna oli see, kes mulle sadama korteri hoovis ühel öhtul avas silmad taeva ja tähtede ilule – see oli vist väike komeet Lüüra tähtkujus, mis selleks põhjust andis. Vend Ernst saigi sellest ajast saadik maailmakuulsusega täheteadlaseks ja mul on meeles, et Ernstiga olid mul tol ajal selged probleemid, mis alles praegusel ajal teostamist leiavad: interplanetaarne lend rakettide abil, helikopterite lend. Põhimõtteliselt olid probleemid meile selged, kulus aga umbes 40–60 aastat, enne kui need asjad said täieliku või osalise tehnilise lahenduse.”. Huvi tähistaevas toimuva kohta oli sedavõrd vastupandamatu, et viis oma teleskoobi soetamiseni. Üheskoos vendade ning sõpradega asutas Ernst Õpik Tallinnas astronoomia asjaarmastajate ringi “Vega”. Mõte sellest, kuidas

Õpik 10” Grubb-teleskoobiga Armagh’is Iirimaal (Internetifoto)

saladusi avastatakse ning kuidas kõige tuumani siiski ei jõuta, sai Ernsti astronoomiaõpingute romantiliseks põhjenduseks, mis aga kunagi ei tähendanud sisulist pealispindsust.

1912–1916 õppis Ernst Õpik Moskva ülikoolis, töötades juba üliõpilasena Moskva rahvaülikoolide seltsi observatooriumi juhataja ja lektorina. Üliõpilasaastatel ilmus Ernst Õpikul trükist 18 teaduslikku artiklit. Nende sisukust hinnates on täheldatud, et tema ülikooliaegne areng toimus üsna kiiresti harrastusastronoomi tasemest keskpärase professionaali ning lõpuks maailma parimate tasemele 1915. aastal, kuhu ta jäi püsima 65 aastaks. Ernst Õpik töötas hiljem Moskva, Taškendi, Tartu ning Harvardi ülikooli tähetornis. 1930. aastate algul oli ta ka Harvardi ülikooli lektor astrofüüsika alal, hiljem Hamburgis Balti ülikooli professor. Aastast 1948 töötas ta Põhja-Iirimaal Armagh’i tähetornis ja oli aastast 1956 USA-s Marylandi ülikooli külalisprofessor.

Juba ülikooli ajal saavutas Ernst Õpik kadedamistvääriva mitmekülguse.

Viimane Suur Igakülgne, nagu sõbrad teda

hiljem kutsusid laialdaste teadmiste ja erakordselt mitmekülgse uurimistemaatika pärast, oli juba peaaegu välja kujunenud. Õpik rakendas töösse oma igakülsuse, suure leidlikkusega sünteesis ta eri astronoomiaharude teadmisi, kasutatud meetodid olid mittetraditsioonilised (kaasaegsete arvates tihti ka ebakohased). Oma tööle leidis ta esialgu tunnustust laiaist maailmast, kuid 1938. aastal ka Eesti Vabariigi poolt, mil ta nimetati vastloodud Eesti teaduste akadeemia akadeemikuks.

Õpiku avaldatud tööde nimistu aastatest 1912–1985 sisaldab 307 nimetust pikemaid uurimistöid, lisaks veel 716 lühemat kommentaari (kõj see nimistu pole täielik, sest sellest puuduvad paljud Õpiku eestikeelsed artiklid). Õpiku tööde kogumaht on 7000 lehekülge (põhiosa sellest on tehnilist laadi, olles mõeldud erialaseks lugemiseks astronoomidele ja füüsikutele). Õpik avaldas oma erialaseid töid enamasti inglise, mõningaid ka saksa ja vene keeles, laiemale lugejaskonnale suunatud töid eesti ja inglise keeles.

Õpiku kui teadlase omapäraks oli see, et kogu oma tegevuse jooksul tema intuitsioon ja eruditsioon suunasid teda just nendesse astronoomialõikudesse, kus aeg oli küps suurteks avastusteks. Õpiku haruldaselt laia haardega loometöö oli tulemusrikas, aga põhjustas ka arusaamatusi. Nobeli preemia jäi tal saamata. Mitmed tema parimad tööd olid sedavõrd ajast ees, et kaasaegsetel oli raskusi nende mõistmise ja tulemust omaksvõtmisega. Õpiku tööde sügavat sisu tabasid alles järgmise põlvkonna teadlased.

Tähe siseehituse teooriat arendades jõudis Õpik 1922. aastal järeldusele ning tõestas (sõltumatult Hans Albrecht Bethest, Nobeli preemia laureaadist), et tähtedes toimuvad termotuumareaktsioonid. 1937. aastal rakendas ta nimetatud teooriat Päikese evolutsiooni uurides ning püüdis selle abil põhjendada jääaegade tekkimist. Ta lõi spiraaludude (galaktikate) kauguse määramise meetodi ja tegi selle põhjal esimesena kindlaks Andromeeda tähesüsteemi kauguse. Õpik kummutas tähtede termotuumareaktsioonide vältust, meteoriitide vanust ja universumi paisumiskiirust arvesse võttes seisukoha, et kosmoloogiline universum on ülivana. Tema hinnangul ei ületa maailma vanus maakera vanust – umbes 3 miljardit aastat.

Ernst Õpiku eestvedamisel algas aastatel 1930–1934 Tartu ja Harvardi tähetorni vahel koostöö meteoroidide vaatluse alal. Hiljem lõi ta meteoroidide atmosfääris põlemise ja meteoriitide planeediga põrkumise teooria. 1932 ennustas ta komeedipilve (hiljem Õpiku-Oorti komeedipilveks nimetatu) olemasolu Päikesesüsteemi välisosas.

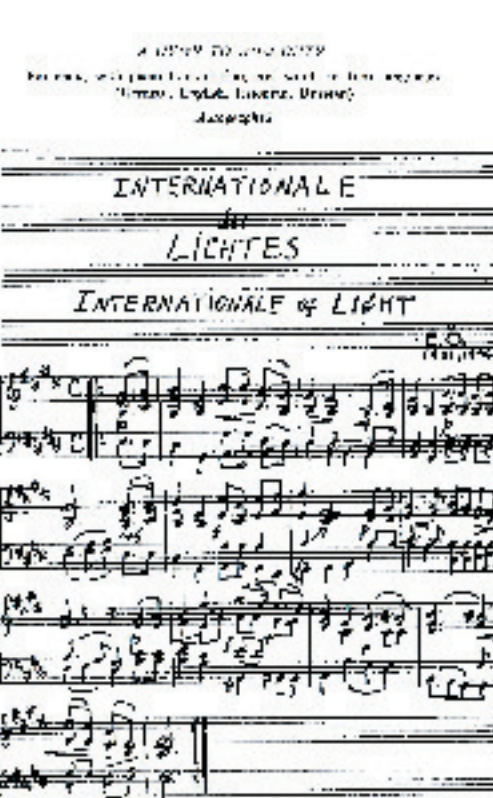
Ernst Õpik 1930ndatel aastatel. Foto Eesti teaduste akadeemia fotokogust

Ernst Õpik oli Washingtoni teaduste akadeemia, Iiri kuningliku akadeemia, New Yorgi teaduste akadeemia, Londoni kuningliku astronoomiaühingu jt ühingute liige ning Ameerika kunstide ja teaduste akadeemia auliige Bostonis. Õpik pälvis ka astronoomide kõrgeima autasu – Bruce’i medali. Õpiku nime kannab väikeplaneet nr 2099. Ta on Eesti astronoomiakoolkonna üks rajajaid ning teda peetakse üheks maailma kahekümnest suurimast astronoomist ja kosmoloogist.

Ernst Õpik oli geoloogia- ja paleontoloogia

Ernst Õpik: *Materiaalsed objektid tekivad, kaovad ja tekivad jälle. See on füüsikalise maailma rütm. Kõik, mida saab mõõta ja kaaluda ning mille aega määrata, allub sellele rütmile.*

Ent ometi on miski meie sees, millel ei ole mõõtu ega kaalu ega aega: meie teadvus, see “mina”, mis individuaalselt on erinev, kuid siiski sarnane teiste

Näide Ernst Õpiku loodud noodiloomingust

ARTIKLIS KASUTATUD MATERJALID

*** Meie kosmiline saatus. Ernst Õpik.** Eesti mõttelugu (1024-1604; 60). Koostaja Mihkel Jõeveer; järelsõna: Jaan Einasto, Mihkel Jõeveer. Tartu: Ilmamaa, 2004.
*** Eesti Teaduste Akadeemia liikmeskond II.**

giaprofessori ning filosoofi, keeleteadlase, luuletaja ja maletaja Armin Õpiku, diplomaat Oskar Õpiku ja pankur Paul Õpiku vend. Õpikul oli ka õde Anna, kes valdas 14 keelt, sealhulgas sanskriti keelt, ja tõlkis Homerost. Paul Õpiku poeg oli energeetikateadlane, Eesti teaduste akadeemia liige Ilmar Õpik, kelle poeg Andres Õpik on keemiaprofessor. Ernst Õpiku lapselaps Lembit Õpik on liberaaldemokraadist Suurbritannia parlamendiliige, kes esindab Montgomeryshire’i.

Ernst Õpik suri 10. septembril 1985. aastal Armagh’is Iirimaal. EP

“minadega”. Kas pole see Suure Kosmilise Teadvuse tilgake või aatom? Meie teadmise esmane reaalsus, ainus eksistents, mille suhtes meil pole kahtlust, meie ainus värv ja aken, mille kaudu me tajume maailma. ... Võib-olla on see teadvus üksnes pealispind alateadvuse sügavuste kohal, mis küüvinud kõikide asjade olemuseni. Võib-olla on olemas analoogia keemilise afiinsusega, nii et teadvuse element (või hing) ühineb sobiva organismiga. Kui teadvus on väljaspool aega ja ruumi, ei ole siin ajalistel või ruumilistel tõketel mingit tähendust.

Ainult niisugusest vaatepunktist ei tundu vahest imeliku ja uskumatuna, et me eksisteerime. Meie maine elu on vaid hetk igavikus; võimalused tema kestmiseks sel momendil, meie “olevikus”, on kaduvvääikesed, võrreldes olemasolevate mitte-enam-või mitte-veel-võimalustega. Kui ta on mööduv ja kordumatu, siis oleks meie praegune individuaalne teadvus erakordselt ebatõenäoline nähtus.

Kõik see kõlab irratsionaalselt. Ometi jõuab nüüdisaegne teadus materiaalse maailma uurimisel samuti irratsionaalsusse. Näiteks võib tuua olukorra lainemehaanikaga; seda rakendatakse peamiselt aatomfüüsikas, kuid tegelikult hõlmab see kogu füüsikat, mõnel määral isegi bioloogiat. Selle distsipliini aluseks on irratsionaalne väide, et iga elementaarosake on ühtaegu ka laine, ja ümberpöördult.

Muidugi ei tea me vastust sellele mõistatusele. Nescimus! Siiski oleks rumal arvata, et ainult see, mida me juba teame, on olemas. Inimvaimu teadmisjanu on kõrvaldanud katte paljudelt suurtelt saladustelt; veel suuremaid saladusi tuleb päevavalgele tuua tulevikus; kummatigi võib kosmose suurim saladus jääda meie eest varjatuks igavesti.

Katkend Ernst Õpiku järelsõnast 1960 kirjutatud lühiesseede kogumikule “Pulseeriv Universum”; raamatus “Meie kosmiline saatus” lk 327–328.

1938–1998. Vastutav toimetaja Jüri Engelbrecht. Tallinn 1998.
*** Teekond, mis algas Kundas.** Autor Oskar Õpik. Tallinn: Oil Shale, 1997.
*** Universumi saatuse otsustavad tumedad jõud.** Tiit Kändleri artikkel Eesti Päevalehes 18.02.2005.

Lobisejate kindral, viiesendine ja saja-aastane kirjutusmasin

Intervjuu Karin Metsaga

25. oktoobril 2008 sai Kunda linna aukodanik ja kauaaegne kultuurijuht Karin Mets kaheksakümneaastaseks.

Leppisime Kariniga kokku kohtumise ühel sügisel pärastlõunal. Karin võttis mind vastu oma kesklinna kodus, istusime ja lobisesime. Jutujamist alustas Karin tõsise teatega (enesel naer silmist paistmas) oma vanuse kohta, et see käib talle tõsiselt närvidele. Samas kohe lisades, et kõik temast nooremad, kes mõtlevad, et küll pensionipõlves on aega, et teha ära kõik see, milleks enne aega ei jagunud, on noorte inimeste enesepettus, sest pensionipõlves on veel vähem aega, kõik võtab lihtsalt hulga kauem aega ning rohkem jõudu ja energiat. “See peamiselt käibki närvidele,” ütleb Karin ning lisab: “Muidu poleks ju sel vanusel väga midagi”. Tegemist on kogu aeg tohutult.

Saan teada, et Karin on põline kundanlane, kes mäletab aegu, mil kõik oli nii nagu vanasti. Lapsepõlvest sai ta kaasa oskuse naeru ja naljaga ka kõige raskematest aegadest üle ja jagu saada.

Küsimuse peale, kuidas saatus teda kultuurijuhi ameti juurde juhatas, pajatab Katrin hoopis, et õppinud on ta raamatupidajaks Rakvere kunagises arve- ja plaanindustehnikumis. 1960. aasta 1. jaanuaris asus ta aga tööle klubi juhatajana. Kultuuritöölalast haridust tal polnud, küll oli aga suur tahe ja huvi kultuuritöö vastu. Sellest ajast alates on Karin end Kunda linna klubis kui teises kodus tundnud. Klubijuhatajana töötas ta 24 aastat, kuni 1. detsembrini 1983.

Karin ütleb, et tegevusetult kodus olemine võib inimese närvisüsteemi ära rikkuda. Kui oled harjunud tööd tegema, siis muud moodi ei oska olla. Nii asuski Karin pärast klubijuhataja ametit tööle tehase ajalehe Tsement toimetajana. Esialgu oli plaanis ka kohaliku raadiojaama loomine, kuid Karini sõnul ei saadud selleks aga vajalikke “kabulaid” kokku.

Pärast lehetoimetaja ametit pöördus Karin tagasi klubisse, sel korral aga kunstniku ametikohale. “Kujutage ette - maalisin ja kujundasin plakateid,” naerab Karin sellest kõneledes. Klubi kunstnikuna töötas ta aastatel 1995–1999. Pärast seda jäi taas koju, kuid 2002. aastal mõttes Karin välja Lobisejad, eakate sõnakunstiringi, kellega tänase päevani koos “lobisemas” käiakse. Lobisemine tähendab sel juhul aga aktiivset tekstiloomet, kavade õppimist,

harjutamist ja esinemist. Lobisejate sünnist alates on Karin tegelenud sõnakunstiringile tekstide koostamisega ning ringi eestvedamisega kõige laiemas mõttes. Kõige olulisemaks kulturielamuseks tänasel päevalgi peab ta üritusi, millest ise koos Lobisejatega saab osa võtta. Muheledes nimetab Karin end Lobisejate kindraliks, kes aga sisuliselt peab olema nii juhendaja, lavastaja kui ka psühholoog, sest inimestega tööd tehes tuleb alati erinevate isiksustega arvestada. Kõik see võib vahel olla ka väsitav, kuid kindlasti on see äärmiselt huvitav.

Oma mitme huvitava ameti hulgast tõstab Karin kindlalt esile töö klubijuhatajana. Klubis olles tundis ta alati, et see on tema õige paik. Lisaks arvab ta, et ta sattus seda tööd tegema ka väga heal ajal. Klubi oli tol ajal rahvast täis, kohvikklubid olid väga populaarsed, alati oli tegu, et kõik huvilised klubisse ära mahuksid. Lisaks oli see töö väga lõbus. Alati sai pingelise töö kõrval ka nalja, nii et mälestused sellest ajast on Karinil väga soojad. Tegelikult tunneb ta end klubis siiani väga koduselt ning tunnistab, et eks ta vahel kipub ka klubi asjades nõu andma, kui näeb midagi, mida võiks muuta või ära teha, lootes samas, et tema nõuandeid pealetükkiva õpetusena ei võeta.

Lõpetuseks sööme koos kommi ning Karin tunnistab lõbusalt, et ta on üldse väga maias. Vennad kutsusid teda seetõttu väiksema Viiesendiseks (sest ta isalt alati viit senti palus, mille eest hulga magusaid komme sai). Kapi serva kaunistab aga küünal koos kommipusaga – kingitus Karinile, mida ta, vaatamata oma maiale iseloomule, ei raatsi ei ära süüa ega ka küünalt kommipusa seest ära põletada.

Kui esikusse jõuame, tutvustab Karin oma abilist – saja-aastast trükimasinat, mida ei Karin ise ega ka mina tõsta ei jõua (selle katsetasime kohe järgi). Nii et kõik Lobisejatele kirjutatud või muud tekstid sünnivad väiksel pingil koridori nurgas kükitades. Kõik see tundub nii loomulik, pisuke ebamugavus pigem inspireeriv – naljaks igal juhul.

Paari päeva pärast näen Karinit akna peal lehvitamas ja hüüdmas: “Ärge Te minust pikalt kirjutage!”. Nii lõpetan oma mõtiskluse, teades samas hästi, et pensionil oleva kultuurijuhi tegusatest päevadest, elust ja mälestustest ning Karini kui hunt Kriimsilma üheksast põnevast ametist jaguks materjali terve raamatu jaoks. EP

Karin Mets koos oma abilis trükimasinaga

Teekond oma erialani

11. oktoobril 2008 toimus Tallinnas Vanalinna Hariduskollegiumis Akadeemiakese õpilaskonverents “Teekond oma erialani”. Üritusel osales õpilasi Eestimaa erinevaist paigust: Tallinnast, Tartust, Vändrast, Jõgevalt, Saaremaalt, Võrust ja mujalt. Kuulati nelja teaduslikku ettekannet teemadel nagu: 18. sajandi eestikeelne meditsiinterminoloogia, pimedatekooli arhitektuur, Laiuse puurkaevu vee rauasisaldus ja nõiaprotsessid Eestis. Külalisesinejad Teaduskeskuse AHHA juhataja Tiit Sild ja Eesti Noorte Teadlaste Akadeemia juhatuse liige Illar Leuhin rääkisid, kuidas jõuda oma erialavalikuni. Ettekandeist jäi kõlama mõte, et valides enda jaoks õige suuna, saab selle sees realiseerida ka muid, valimata jäänud huvisid. Erialavalik on paindlik ja elus mitmel korral uuesti ümber otsustatav.

Õpilaskonverentsi diskussiooniosas arutati selle üle, kas õpilaste erialavalik on teadlik või juhuslik ja milliseid erialavalikuid vajaks Eesti. Õpilased väljendasid oma veendumust, et Eesti kõrgharidussüsteem on paindlik ja ülikoolis võib hõlpsasti siduda mitmeid erialasid. Silma on jäänud, et eelistatakse majanduseriala lootuses saada lihtsa elu peale, kuid see lootus võib olla petlik. Majanduse õppimine eeldab tugevat matemaatikat ja taipu ka reaalinetes. Ka meditsiini õppimine on osalenute arvates kasvava populaarsusega.

Erialavalikut mõjutavad oma kooli vilistlased või spetsialistid, kes käivad koolis rääkimas, millega nad tegelevad. See aitab õppeaine tegelikku väljundit paremini mõista. Samuti on kasulikud töövarjupäevad, lahtiste uste päevad ülikoolides ja karjäärinõustamine koolis.

Käarid soovide ja tegelike võimaluste vahele toovad majanduslik kitsikus (paljulapselistes peredes) ja erialade mittetundmine. Viimase osas töid õpilased välja vajaduse, et keskkoolis võiks tunniplaanis olla karjäärinõustamise aine. Probleemina nähti veel ka seda, kui Eestist lahkutakse välismaale, kuid pööret selles saab meie elukvaliteedi juures pakkuda vaid inimeste väärtushinnangute kasvatamine, et nad tuleksid tagasi.

Diskuteeriti kutsekoolide kesise reklaami üle ja selle üle, et kõrgharidust tõendava paberiga üksi ei pruugi olla veel tegelikult midagi teha. Kutsekoolis õppimist iseenesest ei pea aga veel pidama halvaks perspektiiviks.

Õpilased tunnetavad ühiskonna survet, et mindaks õppima reaalaainet või ka et asutaks enam õppima kutsekooli, kuna see on riigile kasulik. Konverentsil sõna võtnud leidsid aga, et see saab olla valiku soodustaja üksnes neile, kellel on huvi tõesti vastavaid valikuid teha. Inimene peab saama siiski õppida just neid aineid, mida ta ise tahab. Nii tegidki õpilased üksmeelselt kokkuvõtte, et tähtis on kuulata iseennast, usaldusväärsete inimeste ja autoriteetide soovitusi, allumata ühiskondlikule survele. Mööda ei saa muidugi riigieksamitulemustest, kuid enesest selguse otsimine on õnnestunud erialavaliku põhilisi alustalasid.

Teaduskonverentsil tutvustati ka ajakirja “Akadeemiake” värsket numbrit, mis on järjekorras neljas. Seda saab osta Apollast ja Rahva Raamatust hinnaga 45 krooni, samuti tellida Internetis: www.akadeemiake.ee.

Teatasid: Liina Kanger,

Triin Käpp, Öie-Liisi Lipmaa, SA Akadeemiake

RAHVAMAJAD “ÜHINESID”

Nelja kultuurikeskuse huviringides osalejad said 10. oktoobril 2008 üheks õhtuks Haljala rahvamajas kokku, et uus taidlushooaeg ühiselt avada. Hooaja avamisel kohtusid Kunda linna, Haljala, Viru-Nigula ja Sõmeru valla taidlejad.

Heade naabritega on ühiseid hooaja ava- ja lõpupidusid ennegi peetud. Eelmise aasta sügisel kuulutasid sügishooaja üheskoos avatuks Kunda ja Haljala isetegevuslased, kevadel peeti Kunda linna klubis ühine hooaja lõpupidu. Sellest peale on üksmeelselt jagatud mõtet, et Eesti kõrgharidussüsteem on paindlik ja ülikoolis võib hõlpsasti siduda mitmeid erialasid. Silma on jäänud, et eelistatakse majanduseriala lootuses saada lihtsa elu peale, kuid see lootus võib olla petlik. Majanduse õppimine eeldab tugevat matemaatikat ja taipu ka reaalinetes. Ka meditsiini õppimine on osalenute arvates kasvava populaarsusega.

Reedeõhtuse peoõhtu avas Viru-Nigula segakoor, kes tähistab piduliku kontserdiga oma tegevuse 20.

aastapäeva, meeleolu lõi Uhtna puhkpilliorkester, esinesid tantsurühmad Kõkutajad, Laanetagused ja Põrandaalused Kundast ning Segapiidi Haljalast. Üles astusid Viru-Nigula laulumehed, Haljala näiteseltskond ja laulutudio, Sõmeru kantriline- ja flamenkotantsijad ning glamuurset tantsu nägi idamaise tantsuõu näol ka südaööl.

Tantsumuusikat mängisid ansamblid “Tõrts” (Sõmerult) ja “Ansambel” (Haljalast). Oma väikese üllatusesinemisega astusid rahva ette ka Haljala rahvamaja juhataja Martti Samolberg, Sõmeru kultuurijuht Maia Simkin, Viru-Nigula rahvamaja juhataja Tiit Alte ja Kunda linna klubi juhataja Maiu Küngas.

Kultuurijuhid loodavad, et ühisüritusest saab traditsioon, mida igal aastal erinevas paikkonnas korraldada.

Maiu Küngas, Kunda linna klubi juhataja

KIRI SÕBRALE

Tere, kallid sõber Mare! Kirjutan Sulle Ukrainast. Siin elab minu vana-vanaema ja minu onu. Siin on väga huvitav, meil on oma lehm, lammas, kukk ja palju kanu. Kärbsed on ka väga palju. Ja veel on siin kaks koera. Ühe koera nimi on Reks ja teine on Muha (kärbes eesti keeles :-)). Reks magab kogu aeg, aga Muha ei oska istuda, ta hüppab ja jookseb kogu aeg. Minu vana-vanaema on 76-aastane. Ta ei liigu palju ja ei räägi palju. Kõik, mida ta teeb on: istub ja vaatab, istub ja vaatab ... Minu onu on 54 aastat vana, ta on minu vana-vanaema poeg (ma täpselt ei tea, on ta siis minu onu või ei ole). Onu joob palju (on arusaadav, mida ta joob ...). Aga mulle siin väga meeldib. Ok. Ukrainast ma kirjutan Sulle veel teises kirjas.

Suvel ma veel sõitsin Kuremaale. Kuremaa on väikelinn, seal elavad ainult pensionärid. Suvel seal on palju inimesi, aga teisel ajal siin ei ole kedagi ... Siin on suur jõgi, kus saab supelda ja ujuda, kala püüda ... ja veel supelda! Aega jääb nüüd ainult paar nädalat kuni kooli alguseni. Eiiiii – jälle vara hommikul tõusta, jälle koolitööd teha, jälle hindeid saada. Oi, kuidas ma ei taha seda. Kus Sina käisid suvel? Vasta minu kirjale palun.

Ootan Sinu kirja
Juri (6. C kl)

* Kirja stiili ei ole muudetud

Alates 1. jaanuarist 2009 kehtib Kunda linnas korraldatud jäätmevedu

Mis on korraldatud jäätmevedu ja kuidas see rakendub?

2004. aasta 1. maist jõustunud Jäätmeseadus kohustab kohalikke omavalitsusi korraldama olmejäätmete vedu oma haldusterritooriumil. Jäätmeseadus määratleb, et “korraldatud jäätmevedu on olmejäätmete kogumine ja vedamine määratud piirkonnast määratud jäätmekäitluskohta või -kohtadesse kohaliku omavalitsuse organi korraldatud konkursi korras valitud ettevõtja pool.” Korraldatud olmejäätmeveo põhieesmärk on keskkonnahoiu parendamine ning kõikide jäätmetekitajate - eelkõige eramajade, suvilapiirkondade ja ettevõtete hõlmine jäätmekäitlusega.

Kunda linnavalitsus on vastavalt seadusele korraldanud Kunda linnas olmejäätmete veo konkursi. Konkursi tulemusena osutus väljavalituks Ragn-Sells AS pakkumine. See tähendab, et ainuõiguse kehtivuse perioodil (01.01.2009–31.12.2011) teostab olmejäätmete vedu Kunda linnas asuvatele füüsilistele ja juriidilistele isikutele üksnes Ragn-Sells AS.

Milliseid muudatusi toob kaasa korraldatud jäätmevedu?

Eelkõige seab korraldatud jäätmevedu kõik jäätmetekitajad võrdsetesse tingimustesse. See tähendab, et kõik Kunda linna kinnisasja omanikud liidetakse automaatselt jäätmeveoga ning neid teenindatakse vastavalt konkursil kehtestatud hindadele.

Korraldatud jäätmevedu annab igale elanikule eelkõige teadmise ja garantii, et korraldatud jäätmeveo perioodil on tagatud tema poolt tekitatavate olmejäätmete võimalikult keskkonnahoidlik käitlemine ning stabiilne hinnatase.

Korraldatud jäätmeveoga loetakse automaatselt liitunuks kõik jäätmevaldajad ning nad on kohustatud tasuma jäätmeveo eest ka juhul, kui kirjalikku jäätmeveo lepingut jäätmekäitlejaga pole sõlmitud. Jäätmeveo tingimuste täpsustamiseks ning Teile sobivaima jäätmekäitluslahenduse leidmiseks soovitame pöörduda Ragn–Sells AS klienditeenindusse.

Ragn–Sells’iga juba lepingut omavate isikute teenindamine jätkub vastavalt korraldatud jäätmeveo tingimustele. Muutuda võivad konteinerite tühjenduspäevad ja sagedused. Juhul, kui kliendil on hetkel harvem tühjendussagedus, kui

korraldatud jäätmeveoga lubatud, siis muudetakse see alates 1. jaanuarist.2009 automaatselt korraldatud jäätmeveo tingimustele vastavaks.

Millised jäätmed on hõlmatud korraldatud jäätmeveoga ja millised mitte ?

Korraldatud jäätmeveo alla kuuluvad olmejäätmed, millest on eelnevalt välja sorteeritud vanapaber, pakendid, ohtlikud jäätmed, elektroonika ning aia- ja pargijäätmed. Seega kuuluvad korraldatud jäätmeveo alla need jäätmed, mis jäävad eelnevalt sorteeritud jäätmetest üle.

Millised on jäätmemahutite minimaalsed tühjendussagedused?

Olmejäätmete konteinerid peab tühjendada alljärgnevatel sagedustel: eramajades minimaalselt üks kord 28 päeva jooksul;

kuni kahe korteriga elamutes on tühjendussagedus vähemalt kaks korda kuus; kolme ja enam korterite arvuga majades vähemalt üks kord nädalas; ettevõtetes, asutustes minimaalselt üks kord 28 päeva jooksul.

Mida tuleks silmas pidada?

Jäätmekäitlusteenuse osutamisel lähtub Ragn-Sells AS jäätmeseadusest, Kunda linna jäätmehoolduseeskirjast, Kunda linna korraldatud jäätmeveo rakendamise korrast, Kunda linnas korraldatud jäätmeveo konkursi pakkimise kutsedokumentidest, linna ja vedaja vahel sõlmitud lepingutingimustest ja Ragn-Sells AS jäätmekäitlusteenuse osutamise tüüptingimustest.

Olulisemad punktid, mida jäätmevaldaja peab silmas pidama, on: Olmejäätmete mahutisse ei tohi panna vanapaberit, pakendeid, ohtlikke jäätmeid, aia- ja pargijäätmeid, üle 40C kuuma tuhka, vedelaid jäätmeid, käimlajäätmeid, kogumiskaevude setteid, nakkusttekitavaid ja bioloogilisi jäätmeid, erikäitlust vajavaid jäätmeid, jäätmeid, mis võivad kahjustada jäätmekogujaid, prügila töotajaid või jäätmeveovahendeid, ehitus- ja lammutusjäätmeid; Jäätmemahuti tehnilise korrasoleku, mahuti desinfitseerimise, õige kasutamise ja mahuti ümbruse korrashoiu tagab mahuti kasutaja;

Kuni 800 liitrised väikekonteinerid tuleb paigutada neid tühjendava jäätmeveokiga samal tasandil paiknevale kõva kattega (betoon, asfalt, kivi parkett jms) alusele, mis ei ole jäätmeveoki lähimast võimalikust peatumiskohast üldjuhul kaugemal kui 4 m. Konteinerid tuua tühjenduspäevaks värava taha.

Suuremad kui 800 liitrised konteinerid paigutatakse jäätmeveokiga samal tasandil paiknevale kõva kattega (betoon, asfalt, kivi parkett jms) alusele, millele on tagatud

jäätmeveoki vahetu juurdepääs konteineri tühjendusküljelt;

Jäätmed tuleb vajadusel enne paigutamist jäätmemahutisse pakida plastikaatkottidesse suletult, et need ei levitaks haisu, ei põhjustaks ohtu tervisele ega määriks kogumisvahendeid; kogumisvahendi kaaned peavad olema suletud;

Jäätmete kogumiseks on sobivaimad konteinerid mahuga alates 80 liitrist kuni 4500 liitrini. Eramajade tarbeks on sobivaimad 80, 140 ja 240 liitrit mahutavad plastikust konteinerid. 750 liitrit mahutavad metallist kuubikukujulised konteinerid, millel puuduvad rattad ning mis ei vasta kaasagsetele tehnilistele nõuetele (n.ö veneaegsed konteinerid), jäätmete kogumiseks ei sobi, sest kaasagsete jäätmeveokitega ei saa neid tühjendada. Juhul kui kliendil on ebastandardne konteiner, mida jäätmevedaja ei saa tühjendada, siis tuleb see vahetada standardse konteineri vastu;

Sobivaid konteinerid saab rentida või osta Ragn-Sells’ilt. Soovi korral on võimalik samatüübilisi prügikaste osta ka poest;

Mahutite lukustamise korral peab klient (jäätmevaldaja) kindlustama nende avamise tühjenduspäevaks;

Taaskasutatavad jäätmed (pakendid, vanapaber) tuleb paigutada selleks spetsiaalselt paigaldatud kogumisvahenditesse ning pandi-pakendid viia kauplusesse, kust pakendis olnud toode osteti; Ohtlike jäätmeid ning elektroonikat saab viia lähimasse jäätmejaama või anda üle linna poolt korraldatavate kogumisringide ajal (ohtlike jäätmete kogumispunkt Kundas on aadressil Koidu 55); Ahjus võib põletada ainult looduslikust materjalist jäätmeid (paberit, puitu jms). Põletamiseks ei sobi kile, kiletatud paber, mitmed komposiitpakendid (piimapakid, tetrapakid) ja paljud muud pakkematerjalid, mis sisaldavad sünteetilisi materjale. Nimetatud jäätmete põletamine seab ohtu puhta elukeskkonna ning seega ka meie kõigi tervise.

Mis maksab jäätmevedu?

Jäätmete käitlemise hinnad, mis kehtivad korraldatud jäätmeveo raames alates 1.jaanuarist. 2009 (hinnad sisaldavad 18% käibemaksu).

Konteineri tüüp	Regulaarne graafikujäätme tühjendus	Konteineri rent(kr/kuu)	Konteineri müük(kr/tk)
Segaolmejäätmed			
Jäätmekottkuni 100 l	20,00	-	-
kuni 140 l	21,00	35,00	712,50
kuni 240 l	30,00	45,00	903,00
kuni 600 l	65,00	75,00	2814,90
kuni 800 l	80,00	85,00	3140,00
kuni 1500 l	190,00	165,00	7363,20
kuni 2500 l	205,00	210,00	9912,00
kuni 4500 l	400,00	350,00	12744,00
Vanapaber ja kartong			
Jäätmekott kuni 100 l	20,00	-	-
kuni 600 l	20,00	75,00	3353,60
kuni 2500 l	40,00	210,00	9912,00

Konteinerite paigaldamine: 177 kr/tk

Kus ja millal saab sõlmida korraldatud olmejäätmeveo lepinguid?

Teenuse osutamise täpsustamiseks sõlmib Ragn-Sells AS kõikide jäätmetekitajatega veolepingud. Lepinguid on võimalik sõlmida interneti ja posti teel, samuti Ragn-Sells AS kontoris Vabaduse pst 21a, Kiviõli. Samadelt kontaktidelt on võimalik tellida ka teisi jäätmekäitlust puudutavaid teenuseid, nagu ehitus- ja lammutusjäätmete vedu, ohtlike jäätmete käitlust jne.

Palume kõikidel majaomanikel ja juriidilistel isikutel, kellel puudub lahendus tekkivate jäätmete kogumiseks ja jäätmekäitlejale üleandmiseks, Ragn-Sells AS-iga ühendust võtta. Selleks, et Kunda linna elanikele

korraldatud jäätmeveole üleminekut võimalikult mugavaks teha, on lepinguid võimalik sõlmida ka linnas kohapeal.

Lepinguid saab sõlmida 4. ja 5. detsembril 2008 linnavalitsuse ruumides kell 10.00 -18.00.

Koos leiame lahenduse, mis aitab Teil mugavalt vabaneda jäätmetest ning samas täita seadusest tulenevaid nõudeid.

Meeldivat koostööd soovides

Ragn–Sells AS

Kontaktandmed:

E-post: info@ragnsells.ee;

Klienditeenindustel: 15155;

Postiaadress: Vabaduse pst 21 a

43125 KIVIÕLI, www.ragnsells.ee

Korraldatud jäätmeveost Kundas

Kunda linnavalitsus kuulutas välja Kunda linna haldusterritooriumil korraldatud jäätmeveo ainuõiguse andmise avaliku konkursi. Konkursi tulemusena leiti ettevõtja, kellele antakse kolmeks aastaks 1. jaanuarist 2009 kuni 31. detsembrini 2011 ainuõigus vedada olmejäätmeid Kunda linna haldusterritooriumil. Veetavad jäätmeliigid on segaolmejäätmed, paber ja papp ning suurjäätmed. Pakkumisel osales kaks firmat:

1. AS Cleanaway, aadressiga Artelli

15, 10 621 TALLINN.

2. Ragn-Sells AS, aadressiga Suur-Sõjamäe 50, 11 415 TALLINN.

Edukaks tunnistati Ragn-Sells AS-i poolt tehtud pakkumine.

Uute tingimustega tutvumiseks korraldab AS Ragn-Sells 6. novembril 2008 algusega kell 18.00 infopäeva Kunda linna klubis. Oodatud on nii kõik majaomanikud ja korteriühistute esindajad kui ka juriidilised isikud. Kohapeal saab esitada küsimusi ja rääkida probleemidest.

Riik toetab kuriteoohvriks langenuid

Mitte keegi meist ei oska ette näha sattumist kuriteoohvriks. Seetõttu on oluline teada, mida teha ja kuhu pöörduda, kui ühel ootamatul hetkel vägivallaohvriks langetakse.

Kes on kuriteoohver? Kuriteoohver on inimene, kes on langenud vägivallakuriteo ohvriks. Vägivallakuriteona mõistetakse otseselt isiku elu või tervise vastu toimepandud kriminaalkorras karistatavat tegu, mille tagajärg on kannatanu surm, raske tervisekahjustus või vähemalt kuus kuud kestev tervisehäire. Lisaks kuriteoohvrile endale toetab riik ka ohvri lähedasi (pereliikmeid ja sugulasi).

Hüvitisi makstakse Eesti Vabariigi territooriumil toimepandud vägivallakuriteo ohvritele ja ohvri ülalpeetavatele. Ohvriabi seaduse alusel hüvitatakse 80% kuriteost põhjustatud varalisest kahjust, kuid kokku mitte rohkem kui 150 000 krooni.

Hüvitise suuruse määramisel võetakse aluseks vägivallakuriteoga tekitatud järgmine varaline kahju: töövõimetusel tulenev kahju - vägivallakuriteost põhjustatud ajutise või püsiva töövõimetus tõttu saamata jäänud osa tulust; ohvri ravikulud - ravikuludeks loetakse ravimise kulud ning ravimite ja keha funktsioone asendavate abivahendite soetamise kulud; traumajärgsete tüsistuste kergendamise ja tervise seisundi kohase uue eriala õpetamisega seotud hädavajalikud kulutused; eespool nimetatud asjaoludega

seotud hädavajalikud sõidukulud; kulutused psühholoogilisele nõustamisele kuni 10 seanssi; kulutused psühhoterapiale kuni 15 seanssi; ohvri surmast tulenev kahju-vägivallakuriteo tagajärjel hukkunud ohvri ülalpeetavatele hüvitatakse järgmine protsent ohvri eelnevast tulust: ühele ülalpeetavale 75 %; kahele ülalpeetavale 85 %; kolmele või enamale ülalpeetavale kokku 100%; prillidele, hambaproteesidele, kontaktläätsedele ja muudele keha funktsioone asendavatele abivahenditele ning riistele tekitatud kahju-kahju hüvitamisel võetakse aluseks nende parandamis- või soetamismaksumus; ohvri matusekulud- tehtud kulutused hüvitatakse kulud kandnud isikule summas 7000 krooni, millest arvatakse maha saadud riiklik matusetootus.

Hüvitist saab taotleda üldjuhul aasta jooksul pärast kuriteo toimumist ja taotlemise eelduseks on kriminaalasja algatamine politsei poolt. Hüvitise taotlemiseks tuleb pöörduda elukohajärgse pensioniameti poole.

Üksikasjaliku ülevaate ohvriabi õiguslikust regulatsioonist leiata ohvriabi seadusest. Lisateavet saab Sotsiaalkindlustusameti kodulehelt www.ensib.ee või pöördudes elukohajärgse pensioniameti klienditeenindusse või helistades infotelefonil 16106. Infotelefon töötab 9.00-17.00.

Kristiina Laanest
Sotsiaalkindlustusameti pensionide ja toetuste osakonna peaspetsialist

Talveks küttekolded korda!

Seoses kütteperioodi algusega tuleb abiasustatust inimestele meelde, et tuleks üle kontrollida kütteseadmed ning pühkida korstnad. Korrast ära kütteseadmed, nende väärilt kasutamine, hooldamata ja järelevalveta jätmine jms. tuleohutusnõuete rikkumine võib põhjustada raskeid tuleõnnetusi.

Jälgima peab, et hoone korsten ja suitsulöörid on pragudeta ja puhtad. Kütteseadme ostmisel tuleb veenduda selle kasutamishuendi olemasolus

ning selle puudumisel seda müüjalt nõuda. Pliiti, maja- ja/või saunaahju tuleb kütta mõõdukalt, vastavalt kasutajajuhendile. Kütte- ja sooenduseseadmeid ei tohi jätta järelevalveta. Küttekollete läheduses ei tohi hoida küttematerjali ega muid kergestisüttivaid materjale. Kütteseadmed tuleb hooldada regulaarselt, sest puhastamata korstnates/löörides koguneb tahm ja nõgi, mis süttides võivad põhjustada tulekahju.

Ida-Eesti Päästeskuse tegevuspiirkonnas on käesoleval aastal

hooletusest kütteseadmete kasutamisel puhkenud 12 tulekahju. Hukkus üks, vigastada sai kaks ning vigastusteta päästeti üks inimene. Rikkis kütteseadmed on põhjustanud 15 tulekahju. Nõgi süttis suitsulööris üheksal korral.

Täiendavat infot korstnapühkimise kohta saab päästeala infotelefonilt 1524 ja veebileheküljelt: <http://www.korsten.ee>

Turvalist kütteperioodi!

Eve Ojala,

Ida-Eesti Päästeskuse

avalike suhete büroo juhataja

Infotelefon annab nõu mürgistuste kohta

6. oktoobrist on avatud Mürgistusteabekeskuse lühinumber 16662 tööpäeviti kell 9-17. Infotelefonilt 16662 saab teavet eelkõige ägedaid mürgistusi puudutavates küsimustes.

Mürgistusteabe infoliinilt 16662 saab anonüümseks jäädes küsida infot kõigi ägedate mürgistusjuhtumite kohta näiteks kodukeemia, ravimite vale manustamine ja lastega seonduvate mürgistusküsimused. Toidumürgistuste puhul suunatakse helistaja Lääne-Tallinna Keskaigla Merimetsa haigla numbrile.

Mürgistusteabekeskuse põhiüles-

anne on nõustada kiirelt ja pädevalt meditsiinipersonali ja elanikkonda ägedate mürgistuste korral. Maailma praktika on näidanud, et selliste teabekeskuste abil saab muuhulgas vähendada visiitide arvu erakorralise meditsiini osakondadesse ja kiirabi väljakutsete arvu.

Keskuses töötavad rahvusvahelise mürgistusteabekoolituse läbinud ja pikaajalise erakorralise meditsiini kogemusega spetsialistid. Keerulisemate mürgistusjuhtumite korral võetakse ühendust laialdaste toksikoloogialaste teadmiste ja kogemustega arstiga. Infoliinile vastajad suhtlevad peale eesti

keele ka vene, soome ja inglise keeles.

Igal praktiseerival arstil või õel ei ole võimalik olla kursis kõige värskema toksikoloogiaalase informatsiooniga. Mürgistusteabekeskus saab oma tegevusega olla usaldusväärne infoallikas nii tervishoiutöötajatele kui ka hätta sattunud inimestele.

Mürgistusteabekeskuse infotelefonile helistamisel kehtivad tavatariifid ning teenus on lisaks tervishoiutöötajatele ja päästeasutustele avatud ka elanikkonna kõnelele.

Teate edastas Eli Lilles
Sotsiaalministeeriumi pressiesindaja

Viru-Nigula ja Kunda spordipäev

20. septembril 2008 toimus Kunda linna staadionil Viru-Nigula ja Kunda spordipäev, mis oli pühendatud linna ja valla võimalikule ühinemisele. Kokku osales 21 sportlast, nendest 16 mehed ja 5 naised.

ESIKOLMIKUD alade kaupa 100 m (mehed)

I koht – Toomas Laos (12,78 sek)
II koht – Alar Peek (13,45 sek)
III koht – Magnus Hain (13,67 sek)
1500 m (mehed)
I koht – Ainar Sepnik (5,58 min)
II koht – Heiko Piirmets (6,03 min)
III koht – Alar Peek (6,06 min)

Kaugushüpe (mehed)

I koht – Toomas Laos (5,23 m)
II koht – Ainar Sepnik (4,86 m)
III koht – Magnus Hain (4,67 m)

Kaugushüpe (naised)

I koht – Evely Press (3,80 m)
Kuulitõuge (mehed)
I koht - Gennadi Zadonski (11,60 m)
II koht - Aivo Mirka (10,82 m)

III koht - Vitali Budilov (10,74 m)
Kuulitõuge (naised)
I koht – Marianne Peek (7,63 m)
II koht – Evely Press (7,29 m)
III koht – Eva Maria Stina Peek (6,03 m)
Kettaheide (mehed)
I koht – Heldur Lahne (33,97 m)
II koht – Aivo Mirka (31,89 m)
III koht – Vitali Budilov (30,67 m)
Odavise (mehed)
I koht – Gennadi Zadonski (50,45 m)
II koht – Ainar Sepnik (38,35 m)
III koht – Toomas Laos (35,50 m)
Korvpalli vabavise (mehed)
I koht – Urmas Lepik (6)
II koht – Vitali Budilov (5)
III koht – Pekka Laidinen (5)

LASTEAEDE TEATAB

Beebikool toimub kolmapäeviti kell 10.30

Septembrist alustasid tööd laste tantsuringid:

Mõmmide rühma

(6-7aastased) tantsimine

esmaspäeviti kell 15.30

Krõllide rühma

(5-7aastased) tantsimine

esmaspäeviti, kell 16.00

Kiisude rühma

(5-6aastased) tantsimine

kolmapäeviti, kell 15.30

KUNDA SPORDIKOMPLEKS

Pakub tööd ujula **INSTRUKTORILE**, kelle ülesandeks on spordikompleksi klientidega suhtlemine, nende juhendamine. Turvalisuse tagamine ujulas.

Nõudmised kandidaadile: hea füüsiline vorm, ujumisoskus, sõbralikkus ja teenindusvalmidus, kohusetundlikkus, soov õppida ja areneda, valmisolek tööks õhtusel ajal ja nädalavahetusel, eesti keele oskus, vene keele oskus suhtlustasandil, hea suhtlemisoskus, soovitavalt ujumisinstruktori kogemus, enesekehtestamisoskus korra tagamiseks ujulas.

Pakume: mitmekülgset ja huvitavat tööd, sõbralikku meeskonda, stabiilset töösuhet, koolitusi ning arenemisvõimalust, vahetustega tööd.

Töö iseloom:

Asukoht: Kunda linn
Töole asumise aeg: jaanuar 2009. a
Töö tüüp: lepinguline

Kuulutus aegub: **14. november 2008. a**

Avaldus, CV koos kontaktandmetega ja muude dokumentide koopiad saata Maksim Butšenkovi nimele aadressil: Kasemäe 19, 44107 KUNDA
Kontaktisik: **Maksim Butšenkov**
Kontakttelefon: +32 55994; +372 56458285

KUNDA SPORDIKOMPLEKS

Pakub tööd **ADMINISTRAATOR-puhastusteenindajale**, kelle ülesandeks on spordikompleksi klientidega suhtlemine, nende juhendamine ning vajadusel ka ruumide koristamine.

Nõudmised kandidaadile: arvutikasutamiseoskus, iseseisvus ja otsustusvõime, oskus töötada meeskonnas valmisolek tööks õhtusel ajal ja nädalavahetusel, täpsus ja korrektsus, eesti keele oskus, vene keele oskus suhtlustasandil, kohusetundlikkus, korrektsus, hea suhtlemisoskus

Pakume: mitmekülgset ja huvitavat tööd, sõbralikku meeskonda, stabiilset töösuhet, koolitusi ning arenemisvõimalust, vahetustega tööd

Töö iseloom:

Asukoht: Kunda linn
Töole asumise aeg: jaanuar 2009. a
Töö tüüp: lepinguline

Kuulutus aegub: **14. november 2008. a**

Avaldus, CV koos kontaktandmetega ja muude dokumentide koopiad saata Maksim Butšenkovi nimele aadressil: Kasemäe 19, 44107 KUNDA
Kontaktisik: **Maksim Butšenkov**
Kontakttelefon: +32 55994; +372 56458285

KUNDA SPORDIKOMPLEKS

Pakub tööd ujula **KORISTAJALE**, kelle ülesandeks on spordikompleksi ja ujula ruumide koristamine.

Nõudmised kandidaadile: usinus, hoolikus, puhtusearmastus, ausus, soovitavalt tänapäevaste koristusvahendite kasutamise oskus.

Pakume: sõbralikku meeskonda, stabiilset töösuhet kaasaegseid töövahendeid.

Töö iseloom:

Asukoht: Kunda linn
Töole asumise aeg: jaanuar 2009. a
Töö tüüp: lepinguline

Kuulutus aegub: **14. november 2008. a**

Avaldus, CV ja muude dokumentide koopiad saata Maksim Butšenkovi nimele aadressil: Kasemäe 19, 44107 KUNDA.

Kontaktisik: **Maksim Butšenkov**

Kontakttelefon: +32 55994; +372 56458285

KUNDA SPORDIKOMPLEKS

Pakub tööd **UJULA TEHNIKULE**, kelle ülesandeks on ujula seadmete kontroll, hooldus ning väikeremont. Hooldustegevuse planeerimine ja kontroll.

Nõudmised kandidaadile: arvutikasutamiseoskus, iseseisvus ja otsustusvõime, oskus töötada meeskonnas valmisolek tööks õhtusel ajal ja nädalavahetusel, täpsus ja korrektsus, tehniline taiplikkus

Pakume: mitmekülgset ja huvitavat tööd, sõbralikku meeskonda, stabiilset töösuhet

Töö iseloom:

Asukoht: Kunda linn
Töole asumise aeg: detsember 2008. a
Töö tüüp: lepinguline

Kuulutus aegub: **14. november 2008. a**

Avaldus, CV koos kontaktandmetega ja muude dokumentide koopiad saata Maksim Butšenkovi nimele aadressil: Kasemäe 19, 44107 KUNDA
Kontaktisik: **Maksim Butšenkov**
Kontakttelefon: +32 55994; +372 56458285

MUUSIKAKOOL ANNAB TEADA

Esmaspäeval, 10. novembril k.a algusega kell 18.00 toimub Kunda muusikakooli lastevanemate üldkoosolek. Põhiliseks teemaks on uute hoolekoguliikmete valimine lastevanemate üldkoosoleku poolt. **Päevakorras:**

1. Ülevaade hoolekogu kui kooli juures alaliselt tegutseva organi tööst.
2. Lastevanemate esindajate valimine hoolekogu koosseisu.
3. Direktori aruanne eelmisest õppeaastast, ülevaade käesolevast õppeaastast

Soovin osta garaaži. Tel 56 911 382

Otsime abilist kahele vanurile üheks – kaheks korraks nädalas. Tööd – toimetamised ja tasu kokkuleppel. Helistada 5030246 (Sigrid) või 56351260 (Urmas).

Ostan reisibusse ja veoautosid (SCANIA,MB,DAF,V OLVO,MAN). Seisukord pole oluline. RAHA KOHE KÄTTE. Info telefonil. 5162499

NOVEMBRI KULTUURIKALENDER

- 1. novembril** kell 15.00 slaavi kultuuriühingu Berega õhtu “Meenutades V. Vössotskit”
- 2. novembril** kell 18.00 hingedeõhtu. Klubi II korruse saalis KONTSERT. Laulab Kirile Loo
- 9. novembril** kell 14.00 isadepäeva pannkoogipidu
- 12. novembril** kell 17.00 näitab Kinobuss filmi “Mina olin siin”
- 12. novembril** kell 19.00 näitab Kinobuss filmi “Taarka”
- 15. novembril** kell 19.00 “Kunda klubi – direktori mõis 120!” Tähistame klubihoone 120. aastapäeva. Ajalugu meenutavad Kunda huviringid oma esinemistega. Tantsuansamblik Karl Madis ja Margus Martmaa.
- 16. novembril** kell 12.00 Ukraina Tsirkuse etendus
- 22. novembril** kell 19.00 Koit Toome kontsert
- 23. novembril** kell 13.00 Eakate ühenduse “Videvik” pidu
- 30. novembril** kell 18.00 Keskväljakul I advent, süütame jõuluvalguse

OÜ Autosõit
Õhutu sõidu kool

B- kategooria kursus nüüd üle maakonna koduses e- õppes.

Hind 5500.-
NB! Kursuse algus igal nädalal.

*** Õppesõidu algus kokkuleppel õpilasega.**

Täpsem info www.autosoit.ee või telefonil 53 451 061

ÕPPESÕIDU ALUSTAMINE VAJADUSEL KA KUNDAST

TULE TENNIST MÄNGIMA!

Spordikompleksis on selleks kõik olemas. Võta sõbrad ka kaasa! Külastustasu 20 kr/inimine. Tennist saab mängida reedeti kell 17.00-19.00

TULE KA AEROOBIKASSE JA VÕIMLEMA!

E: 18.00-19.00 PILATESE võimlemine (M. Vilt)

E: 19.00-20.00 AEROOBIKA (M. Vilt)

T: 19.00-20.15 AEROOBIKA (S. Šutova)

N: 19.00-20.15 AEROOBIKA (S. Šutova)

Avaldame kaastunnet omastele

Anna Petrova

kaotuse puhul

KÜ Koidu 73

Mälestame kallist sõpra

Leini Silma

ja avaldame kaastunnet omastele

Maia ja Mare

Vaikselt lahkusid emake hea Muredest, valudest enam ei tea. Jää jumalaga kodu, mu rõõmu-, muremaa. Su väravat ei iial nüüd enam ava ma.

Südamlik kaastunne Ingale, Vollile, Kasparile ja Taavile

ema, ämma ja vanaema

kaotuse puhul

Süda pere

Lahkus elu, vaikis valu, puhkama jäid töökad käed ...

Meie südamlik kaastunne Ingale, Vollile, Kasparile ja Taavile

ema, ämma ja vanaema

kaotuse puhul

Endised töökaaslased Põdra pubist

Avaldame kaastunnet perekond Vassiljevile

isa, äia ja vanaisa

kaotuse puhul

KÜ Koidu 73

Maakoha või väikelinna teema on Katrinile lähedane, sest ta ise on alati väikeses kohas elanud, suurlinn on talle võõras. Lisaks arvab Katrin, et ta on nagu Lible, kes tahaks jõge tagurpidi käima panna, et siis vaadata, kuidas villavabriki seisima jääb. Katrin sooviks omalt poolt löhkuda või tagurpidi käima panna mina-olen-Tallinnast-ja-mina-maksan-mentaliteeti. MK